

I

(Νομοθετικές πράξεις)

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2016/2258 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 6ης Δεκεμβρίου 2016

για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ όσον αφορά την πρόσβαση των φορολογικών αρχών σε πληροφορίες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 113 και 115,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁾,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2014/107/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽³⁾ που τροποποίησε την οδηγία 2011/16/ΕΕ ⁽⁴⁾, εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2016 σε 27 κράτη μέλη και από την 1η Ιανουαρίου 2017 στην Αυστρία. Η οδηγία αυτή εφαρμόζει το παγκόσμιο πρότυπο για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών περί χρηματοοικονομικών λογαριασμών σε φορολογικά θέματα εντός της ΕΕ και διασφαλίζει ότι οι πληροφορίες σχετικά με τους δικαιούχους χρηματοοικονομικών λογαριασμών κοινοποιούνται στο κράτος μέλος στο οποίο κατοικεί ο δικαιούχος λογαριασμού.
- (2) Η οδηγία 2011/16/ΕΕ ορίζει ότι, όταν ο δικαιούχος λογαριασμού είναι ενδιάμεση δομή, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εξετάζουν τη δομή αυτή και ταυτοποιούν και αναφέρουν τους πραγματικούς δικαιούχους της. Το εν λόγω σημαντικό στοιχείο για την εφαρμογή της εν λόγω οδηγίας βασίζεται στις πληροφορίες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες («AML») που λαμβάνονται σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ για την ταυτοποίηση των πραγματικών δικαιούχων.

⁽¹⁾ Γνώμη της 22ας Νοεμβρίου 2016 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽²⁾ Γνώμη της 19ης Οκτωβρίου 2016 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽³⁾ Οδηγία 2014/107/ΕΕ του Συμβουλίου, της 9ης Δεκεμβρίου 2014, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ όσον αφορά την υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών στον φορολογικό τομέα (ΕΕ L 359 της 16.12.2014, σ. 1).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2011/16/ΕΕ του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2011, σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας και με την κατάργηση της οδηγίας 77/799/ΕΟΚ (ΕΕ L 64 της 11.3.2011, σ. 1).

⁽⁵⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 73).

- (3) Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική παρακολούθηση της εφαρμογής, εκ μέρους των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στην οδηγία 2011/16/ΕΕ, οι φορολογικές αρχές πρέπει να έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Ελλείψει αυτής της πρόσβασης, οι εν λόγω αρχές δεν θα είναι σε θέση να παρακολουθούν, να επιβεβαιώνουν και να ελέγχουν ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν ορθά την οδηγία 2011/16/ΕΕ, προσδιορίζοντας σωστά και αναφέροντας τους πραγματικούς δικαιούχους ενδιάμεσων δομών.
- (4) Η οδηγία 2011/16/ΕΕ περιλαμβάνει άλλες ανταλλαγές πληροφοριών και μορφές διοικητικής συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών. Η πρόσβαση σε πληροφορίες περί ξηπλύματος τις οποίες κατέχουν φορείς σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2015/849 στο πλαίσιο της διοικητικής συνεργασίας στο πεδίο της φορολόγησης θα επέτρεπε στις εν λόγω φορολογικές αρχές να είναι καλύτερα εξοπλισμένες για να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους βάσει της οδηγίας 2011/16/ΕΕ και για να καταπολεμήσουν αποτελεσματικότερα τη φοροδιαφυγή και την απάτη.
- (5) Είναι συνεπώς απαραίτητο να διασφαλιστεί ότι οι φορολογικές αρχές μπορούν να έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες, τις διαδικασίες, τα έγγραφα και τους μηχανισμούς που αφορούν την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους με σκοπό με την παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής της οδηγίας 2011/16/ΕΕ και για τη λειτουργία όλων των μορφών διοικητικής συνεργασίας που θεσπίζει η εν λόγω οδηγία.
- (6) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εάν η παρούσα οδηγία απαιτεί να προβλέπεται εκ του νόμου η πρόσβαση των φορολογικών αρχών σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τούτο δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκη πράξη από το Κοινοβούλιο και δεν θίγει τη συνταγματική τάξη του οικείου κράτους μέλους. Ωστόσο, τέτοιου είδους νομοθεσία θα πρέπει να είναι σαφής και ακριβής, η δε εφαρμογή της θα πρέπει να είναι σαφής και προβλέψιμη για τα πρόσωπα που υπόκεινται σε αυτήν, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.
- (7) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η αποδοτική διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και η αποτελεσματική παρακολούθησή της κατά τρόπο συμβατό με την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη αλλά μπορεί, αντιθέτως, λόγω της απαιτούμενης ομοιομορφίας και αποτελεσματικότητας, να επιτευχθεί καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να θεσπίσει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως ορίζεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου.
- (8) Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα έχουν ήδη αρχίσει να εφαρμόζουν τη διαδικασία δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη δυνάμει της οδηγίας 2011/16/ΕΕ και οι πρώτες ανταλλαγές πρέπει να ολοκληρωθούν έως τον Σεπτέμβριο του 2017. Ως εκ τούτου, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η αποτελεσματική παρακολούθηση της εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας δεν θα καθυστερήσει, η παρούσα τροποποιητική οδηγία θα πρέπει να τεθεί σε ισχύ και να μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο την 1η Ιανουαρίου 2018.
- (9) Ως εκ τούτου, η οδηγία 2011/16/ΕΕ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Στο άρθρο 22 της οδηγίας 2011/16/ΕΕ, παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος:

«1α. Για τους σκοπούς της εφαρμογής και επιβολής των νομοθεσιών των κρατών μελών που θέτουν σε ισχύ την παρούσα οδηγία και για να διασφαλιστεί η λειτουργία της διοικητικής συνεργασίας που θεσπίζει, τα κράτη μέλη προβλέπουν στη νομοθεσία τους την πρόσβαση των φορολογικών αρχών στους μηχανισμούς, τις διαδικασίες, τα έγγραφα και τις πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 13, 30, 31 και 40 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

(*) Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 73).».

Άρθρο 2

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν, το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2017, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Εφαρμόζουν τα εν λόγω μέτρα από την 1η Ιανουαρίου 2018.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την ημερομηνία της έκδοσής της.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 6 Δεκεμβρίου 2016.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. ΚΑΖΙΜΪΡ
